

12-III 63



Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi  
Ministrite Nõukogu

**MÄÄRUSTE JA KORRALDUSTE KOGU**

Nr. 5 (158)

15. veebruaril 1963. a.

4. aastakäik

SISUKORD

Eestimaa Kommunistliku Partei Keskkomitee  
ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus

22. EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu Partei- ja Riigikontrolli Komitee küsimused.

EESTIMAA KOMMUNISTLIKU PARTEI KESKKOMITEE  
JA

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

**22** EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu Partei- ja Riigikontrolli Komitee küsimused

Eestimaa Kommunistliku Partei Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määravad:

Teha teatavaks kõigile ettevõtetele, asutustele, organisatsioonidele, linnade ja rajoonide parteikomiteedele, EKP põllumajandusliku ja tööstusliku tootmise komiteedele ning vabariigi partei-algorganisatsioonidele juurdelisatud NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu Partei- ja Riigikontrolli Komitee ning vastavate kohalike organite põhimäärus, mis on kinnitatud NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 20. detsembri 1962. a. määrusega nr. 1322.

Eestimaa Kommunistliku Partei  
Keskkomitee sekretär

J. Käbin

Eesti NSV Ministrite Nõukogu  
esimees

V. Klauson

Tallinn, 14. veebruaril 1963. Nr. 80.

Kinnitatud  
NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu  
Ministrite Nõukogu 20. detsembri  
1962. a. määrusega nr. 1322

**NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu  
Partei- ja Riigikontrolli Komitee ning vastavate kohalike organite  
põhimäärus**

**I**

Õigesti korraldatud täitmise kontroll on Kommunistliku Partei ja Nõukogude riigi tegevuse tähtsaim leninlik printsiip uue ühiskonna ülesehitamisel, on võimas vahend parteilise ja riikliku juhtimise täiustamiseks, partei ja rahva sideme tugevdamiseks ning rahvahulkade kaasatõmbamiseks ühiskonna asjade juhtimisele. Sedamööda kuidas meie maa sammub edasi kommunismi poole, kuidas komplitseerub majandusliku ülesehitustöö juhtimine ja toimub tootlike jõudude hiiglaslik areng, suureneb üha enam massilise kontrolli osatähtsus.

NLKP XXII kongressi direktiivi täitmiseks võttis NLKP Keskkomitee 1962. a. novembripleenum vastu otsuse kontrollsüsteemi põhjaliku reorganiseerimise kohta meie riigis, seades selle aluseks leninliku juhtimõtte partei- ja riigikontrolli ühendamise, niisuguse ühtse, kõikehaarava alalise kontrolli süsteemi loomise kohta, millest võtaksid osa kommunistide ja kõigi töötajate laiad hulgad. V. I. Lenin pidas nõukogude ja partei funktsioonide paindlikku ühendamist eduka töö tagatiseks, meie poliitika erakordselt suure jõu allikaks.

Sellest lähtudes moodustasid NLKP Keskkomitee, NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidium ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu ühtse organi — NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu Partei- ja Riigikontrolli Komitee.

NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu Partei- ja Riigikontrolli Komitee ja tema kohapealsete organite peamiseks ülesandeks on abi osutamine parteile ja valitsusele NLKP programmi elluviimisel, süstemaatilise kontrolli organiseerimisel partei ja valitsuse direktiivide tegeliku täitmise üle, kommunistliku ülesehitustöö juhtimise edasisel täiustamisel, võitluses sotsialistliku ökonomika ning parteilise ja riikliku distsipliini ning sotsialistliku seaduslikkuse igakülgse tugevdamise eest.

Partei- ja riigikontrolli organid peavad sügavalt analüüsima kogu meie sotsialistlikku majandust, olema kõigega hästi kursis ning andma õige, objektiivse hinnangu partei ja valitsuse otsuste täitmise käigule.

Kontrollorganite ülesandeks on kõrvalekaldumatult järgida oma töös V. I. Lenini juhtimõtet: **«Kontrollida inimesi ja kontrollida töö tegelikku täitmist — selles ja veel kord selles, ainult selles on nüüd kogu töö, kogu poliitika raskuspunkt.»**

Partei- ja riigikontrolli organite eduka tegevuse otsustavaks tingimuseks on nii kommunistide kui ka parteitute hulkade, naiste ja noor-

soo kõige aktiivsem ja ulatuslikum kontrollimisele kaasatõmbamine; nende töö laialdane tutvustamine üldsusele töötajate koosolekute, ajakirjanduse, raadio, televisiooni ja kino kaudu; tähelepanelik suhtumine nõukogude inimeste kirjadesse ja kaebustesse, signaalidesse ja ettepanekutesse.

Partei- ja riigikontrolli organid on massilise, rahvaliku, kõige demokraatlikuma kontrolli praktilised organiseerijad. Niisugust kontrolli ei tunne ükski kapitalistlik riik, kus töötajad on sellest õigusest täielikult ilma jäetud.

Olles partei ja valitsuse organiteks, partei- ja riigikontrolli komiteed mitte ainult kontrollivad ja karistavad, vaid, ja see on peamine, hoiavad ära vead ja igasuguste kuritarvituste võimaluse, aitavad NLKP Keskkomiteel ja NSV Liidu Ministrite Nõukogul kasvatada kaadrit ning hoiatada puuduste ja vigade eest töös, aitavad suunata kaadrit majanduslike ja poliitiliste ülesannete edukale lahendamisele.

Partei- ja riigikontrolli komiteed, kogu nende aktivistide määratu suur armee peavad korraldama oma töö nii, et bürokraadid, asjaajamisega venitajad, parasiidid, altkäemaksuvõtjad, vargad, spekulandid ja puru silma ajajad tunneksid karistuse vältimatust, väriseksid nõukogude avalikkuse suure jõu ees.

Partei- ja riigikontrolli organid peavad aktiivselt toetama, ergutama ja arendama kõike uut, eesrindlikku ja progressiivset, mis tekib meie elu kõigil aladel, otsustavalt ja visalt taotlema avastatud puuduste likvideerimist, võtma tarvitusele tõhusaid abinõusid, et kontrolli tulemusena paraneks olukord ja oleks tagatud partei ja valitsuse direktiivide tingimusteta täitmine.

Partei- ja riigikontrolli organite ülesanded ei vähenda partei, nõukogude ja majandusorganisatsioonide vastutust partei ja valitsuse otsuste täitmise kontrollimise eest. Vastupidi, on vaja suurendada partei-, nõukogude, majandus-, plaani- ja teiste organite, partei- ja riigiaparaadi kõigi lülide vastutust partei ja valitsuse direktiivide tingimatu täitmise organiseerimise eest.

## II

1. NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu Partei- ja Riigikontrolli Komitee kui liidulis-vabariiklik organ moodustatakse järgmises koosseisus: komitee esimees, esimehe asetäitjad ja komitee liikmed — komitee ning partei- ja riigikontrolli kohalike komiteede juhtivad töötajad, ametiühingute, komsomoli, ajakirjanduse, tööliste, kolhoosnikute ja intelligentsi esindajad, kes on võitnud üldise usalduse.

Komitee kinnitavad NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu, komitee aparaadi vastutavad töötajad aga kinnitab NLKP Keskkomitee.

Partei- ja Riigikontrolli Komitee tegutseb NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu vahetul juhtimisel ning on nende ees aruandekohustuslik.

2. Partei- ja riigikontrolli vabariiklikud, kraide ja oblastite komiteed on liiduvabariikide kommunistlike parteide keskkomiteede ja ministrite nõukogude, partei krai- ja oblastikomiteede ning kraide ja oblastite töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede organid.

Partei- ja riigikontrolli vabariiklike, kraide ja oblastite komiteede koosseisu kuuluvad nende komiteede juhtivad töötajad, alamalseisvate kontrollorganite, ametiühingu- ja komsomoliorganisatsioonide ning aja- kirjanduse esindajad, autoriteetsed seltsimehed tööliste, kolhoosnikute ja intelligentsi hulgast.

Kraides ja oblastites, kus on loodud kaks iseseisvat partei krai- ja oblastikomiteed ning kaks krai ja oblasti töörahva saadikute nõukogu, moodustatakse kaks partei- ja riigikontrolli komiteed.

Partei- ja riigikontrolli vabariiklikud, kraide ja oblastite komiteed kinnitatakse vastavate parteikomiteede pleenumitel. Partei- ja riigikontrolli vabariiklike, kraide ja oblastite komiteede esimehed ja nende asetäitjad kinnitatakse NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu Partei- ja Riigikontrolli Komitee ettepanekul NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt.

NLKP Keskkomitee Vene NFSV Büroo ja Vene NFSV Ministrite Nõukogu Partei- ja Riigikontrolli Komitee kinnitatakse NLKP Keskkomitee poolt.

3. Partei- ja riigikontrolli linna- ja rajoonikomiteed ning kolhoosi- ja sovhoositootmise valitsuste ning tööstuspiirkondade partei- ja riigikontrolli komiteed on partei- ja riigikontrolli vabariiklike, kraide ja oblastite komiteede organid. Nimetatud komiteede koosseis kinnitatakse vastavate parteikomiteede pleenumitel. Komiteedesse kuuluvad ametiühingu-, komsomoli- ja teiste ühiskondlike organisatsioonide ning aja- kirjanduse esindajad, autoriteetsed seltsimehed tööliste, kolhoosnikute ja intelligentsi hulgast.

Nende komiteede esimehed kinnitatakse kõrgemalseisvate partei- ja kontrollorganite poolt ning nad on partei- ja riigikontrolli vabariiklike, kraide ja oblastite komiteede volinikeks.

4. Ettevõtetes, ehitustel, kolhoosides, sovhoosides, asutustes ja majavalitsuste juures moodustatakse partei- ja riigikontrolli komiteede kaastöögrupid partei-, ametiühingu-, komsomoli- ja teiste ühiskondlike organisatsioonide esindajatest, kes on valitud nende organisatsioonide koosolekutel või kolhoosnikute ja majavalitsuste piirkondade elanike üldkoosolekutel. Kaastöögruppidesse tuleb esitada kõige aktiivsemaid ja autoriteetsemaid seltsimehi, nii kommuniste kui ka parteituid töölisi, kolhoosnikuid, spetsialiste, teenistujaid, teadlasi, kirjandus- ja kunstitegelasi, pensionäre ja koduperenaisi. Suuremates kaastöögruppides võib valida grupi büroo.

Kaastöögruppide esimehed ja nende asetäitjad valitakse grupi liikmete üldkoosolekul ja kinnitatakse partei- alorganisatsiooni komitee või büroo ning partei- ja riigikontrolli kõrgemalseisva organi poolt.

Ettevõtete tsehhides, osakondades ja jaoskondades, ehitustel, kolhooside ja sovhooside brigaadides ning osakondades moodustatakse partei- ja riigikontrolli kaastöögruppid või -postid partei-, ametiühingu- ja komsomoliorganisatsioonides või kolhoosnikute koosolekutel valitud esinajatest.

Kaastöögruppid töötavad parteiorganisatsioonide ning partei- ja riigikontrolli vastavate kohalike organite juhtimisel ning on organiseerivateks keskusteks, kelle ümber koondub kogu ühiskondlik kontroll.

Kaastöögruppidel on laialdased võimalused teha administratsioonile, partei-, ametiühingu- ja komsomoliorganisatsioonidele ning partei- ja riigikontrolli komiteedele ettepanekuid nende poolt avastatud puuduste likvideerimiseks ning süüdlaste vastutusele võtmiseks. Kaastöögruppide ettepanekud vaatavad läbi ettevõtete, ehituste, kolhooside, sovhooside ja asutuste juhtijad, partei-algorganisatsioonid ning ametiühingu- ja komsomoliorganisatsioonid.

Kaastöögruppid esinevad perioodiliselt informatsiooniga oma tööst partei-, ametiühingu-, komsomoli- ja töötajate koosolekutel.

5. NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu Partei- ja Riigikontrolli Komitee ning tema organid koos NLKP Keskkomitee osakondadega, NSV Liidu Ministrite Nõukogu aparaadiga, kohalike partei-komiteedega ning partei- ja nõukogude organisatsioonidega vahetult ja vajalikel juhtudel:

a) kontrollivad, kuidas ministeeriumid, riiklikud komiteed, ametkonnad, organisatsioonid, ettevõtted, ehitused, kolhoosid, sovhoosid ja asutused tegelikult täidavad partei ja valitsuse direktiive;

b) kontrollivad rahvamajandusplaanide täitmist, selgitavad välja sisemisi reserve ja seni kasutamata võimalusi tootmise laiendamiseks tööstuses ja põllumajanduses, toodangu kvaliteedi parandamiseks, omahinna alandamiseks ja tööviljakuse tõstmiseks; võitlevad rangeima kokkuhoiurežiimi eest, vahendite ja materiaalsete väärtuste õige ja kõige otstarbekama kasutamise eest;

c) abistavad parteid riigi- ja haldusaparaadi töö parandamisel, selle edasisel odavamaks muutmisel ja täiustamisel;

d) likvideerivad otsustavalt parteilise ja riikliku distsipliini rikku-mise, kohalike huvide esiplaanile seadmise, kitsarinnalise ametkondliku asjasse suhtumise, puru silma ajamise, juurdekirjutused, ebamajandus-likkuse ja raiskamise;

e) võitlevad halastamatult bürokratismi, asjaajamisega venitamise, altkäemaksu võtmise, spekulierimise, ametialase seisundi kuritarvitamise ning igasuguste katsete vastu omastada sotsialistlikku omandit; kontrollivad töö ja tarbimise määra, lähtudes sotsialistlikust printsiipest «kes ei tee tööd, see ei pea ka sööma»; astuvad välja igasuguse tegevuse vastu, mis toob kahju kommunistlikule ülesehitustööle;

f) partei ja valitsuse direktiivide täitmise kontrollimise resultaatide üldistamise põhjal tõstatab NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu Partei- ja Riigikontrolli Komitee NLKP Keskkomitee ja NSV

Liidu Ministrite Nõukogu ees üldparteilise ja üldriikliku tähtsusega küsimusi.

6. NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu Partei- ja Riigikontrolli Komiteel ning tema kohalikel organitel on õigus:

a) anda vastavalt ministriumide, riiklike komiteede, ametkondade, organisatsioonide, ettevõtete, ehituste, kolhooside ja asutuste juhtijatele juhtnõore partei ja valitsuse määruste täitmisel esinevate puuduste ja väärnähtuste kõrvaldamiseks. Nõukogude ja majandusorganisatsioonide, ettevõtete, ehituste, kolhooside ja asutuste juhtijad on kohustatud edasilükkamatult kõrvaldama partei- ja riigikontrolli komiteede poolt avastatud väärnähtused ja puudused ning teatama tulemustest partei- ja riigikontrolli vastavatele organitele;

b) kuulata ära ettekandeid, nõuda seletusi ning vajalikke dokumente ja materjale nendelt juhtivatelt töötajatelt, kes täidavad halvasti partei ja valitsuse määrusi ning juhtnõore ja võimaldavad bürokraatlikku asjaajamist; määrata karistusi isikutele, kes on süüdi ebaõigete andmete esitamises ja ebaõigete otsuste tegemises;

c) soovitada vastavatele organitele ja organisatsioonidele kuulata juhtivate töötajate aruandeid töörahva saadikute nõukogude istungjärkudel ja täitevkomiteedes, ministriumide, riiklike komiteede ja ametkondade kolleegiumidel, parteikomiteede istungitel ning tööliste, kolhoosnikute ja teenistujate üldkoosolekutel küsimustes, mis on seotud partei ja valitsuse määruste täitmisel esinevate puuduste kõrvaldamisega;

d) peatada organisatsioonide, asutuste ja ametiisikute ebaseaduslikke korraldusi ja tegevust, mis võivad tekitada kahju riigi huvidele;

e) määrata partei ja valitsuse otsuste ebarahuldavas täitmisel süüdi olevatele isikutele tähtaegu töö parandamiseks; anda vajalikel juhtudel asju läbivaatamiseks seltsimehelikele kohtutele; määrata tasendusmaksid ametiisikutele, kes on tekitanud materiaalselt kahju riigile või kooperatiivsetele ja ühiskondlikele organisatsioonidele;

f) võtta süüdlasi vastutusele, määrata distsiplinaarkaristusi, viia madalamale ametikohale, tagandada tööpostilt, saata materjalid kuritarvituste ja muu kuritahtliku tegevuse kohta prokuratuuriorganitele süüdlaste kriminaalvastutusele võtmiseks.

Partei- ja riigikontrolli organid on kohustatud oskuslikult kasutama neile antud õigusi, mitte liialdama karistusabinõude rakendamisega, kuid olema rangelt leppimatud isikute suhtes, kes tekitavad kahju kommunistlikule ülesehitustööle.

7. Partei- ja riigikontrolli komiteed ülalt alla moodustavad kõrvuti koosseisulise aparaadiga mittekoosseisulisi osakondi ning alalisi ja ajutisi ühiskondlikke komisjone; komiteedel on mittekoosseisulised inspektorid ja kontrolörid, keda tõmmatakse kaasa partei- ja riigikontrolli organite tööle partei-, nõukogude ja ühiskondlike organisatsioonide soovitusel.

Partei- ja riigikontrolli organid võivad kontrollimisele, uurimisele ja revisjonidele kaasa tõmmata partei-, nõukogude ja majandusorganite,

ettevõtete, ehituste, kolhooside, sovhooside ja asutuste töötajaid, revisjonikomisjonide liikmeid ning ministeeriumide, riiklike komiteede ja ametkondade kontrolli- ning revisjoniaparaati.

Partei- ja riigikontrolli vabariiklikud, kraide ja oblastite komiteed tõmbavad mittekoosseisulisi töötajaid ülesannete lahendamisele kaasa ühiskondlikus korras, vajalikel juhtudel aga (NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kinnitatava erijuhendi alusel) vabastatakse nad põhitöölt tootmises või asutuses kuni kaheks nädalaks aastas, kusjuures neile töökohal säilitatakse keskmine kuupalk.

Partei- ja riigikontrolli organid kasvatavad oma koosseisulisi ja mittekoosseisulisi töötajaid ning partei- ja riigikontrolli komiteede kaastöögruppide ja -postide liikmeid tõeliselt leninlike omaduste ja iseloomujoonte vaimus, kasvatavad neis nende austavate kohustuste täitmisel suurt vastutust partei ja riigi ees.

8. Oma töö laialdaseks tutvustamiseks kasutavad partei- ja riigikontrolli organid aktiivselt ajakirjandust, kino, raadiot ja televisiooni; avaldavad süstemaatiliselt trükis kontrollimiste tulemusi ja vastuvõetud abinõusid; tõmbavad kontrollimisele kaasa töölis- ja maakirjasaatjaid, ajakirjanikke, kirjanikke ja kunstnikke.

9. NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu Partei- ja Riigikontrolli Komitee teostab NSV Liidu relvastatud jõududes kontrolli käesoleva põhimääruse ja NLKP Keskkomitee poolt kinnitatava erijuhendi alusel.

---







# СОБРАНИЕ ПОСТАНОВЛЕНИЙ И РАСПОРЯЖЕНИЙ

Совета Министров  
Эстонской Советской Социалистической Республики

№ 5 (158)

15 февраля 1963 г.

Год издания 4-й

## СОДЕРЖАНИЕ

Постановление Центрального Комитета Коммунистической  
партии Эстонии и Совета Министров Эстонской ССР

22. Вопросы Комитета партийно-государственного контроля  
ЦК КП Эстонии и Совета Министров Эстонской ССР.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА  
КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ ЭСТОНИИ

И

СОВЕТА МИНИСТРОВ ЭСТОНСКОЙ ССР

### **22** Вопросы Комитета партийно-государственного контроля ЦК КП Эстонии и Совета Министров Эстонской ССР

Центральный Комитет Коммунистической партии Эстонии и Совет Министров Эстонской ССР постановляют:

Довести до сведения всех предприятий, учреждений и организаций, горкомов, райкомов, сельских производственных, промышленных парткомов КП Эстонии и первичных партийных организаций республики прилагаемое Положение о Комитете партийно-государственного контроля ЦК КПСС и Совета Министров СССР и соответствующих органах на местах, утвержденное постановлением ЦК КПСС и Совета Министров СССР от 20 декабря 1962 г. № 1322.

Секретарь Центрального Комитета КП Эстонии  
И. Кэбин

Председатель Совета Министров Эстонской ССР  
В. Клаусон

Таллин, 14 февраля 1963 г. № 80.

Утверждено  
постановлением ЦК КПСС и Совета  
Министров СССР от 20 декабря  
1962 г. № 1322

## Положение

### о Комитете партийно-государственного контроля ЦК КПСС и Совета Министров СССР и соответствующих органах на местах

#### I.

Правильная постановка контроля и проверки исполнения — важнейший ленинский принцип деятельности Коммунистической партии и Советского государства по строительству нового общества, мощное средство совершенствования партийного и государственного руководства, укрепления связи партии с народом, вовлечения масс в управление делами общества. По мере дальнейшего продвижения нашей страны к коммунизму, усложнения руководства хозяйственным строительством и гигантского развития производительных сил роль массового контроля будет все больше и больше возрастать.

Во исполнение директивы XXII съезда КПСС ноябрьский (1962 г.) Пленум ЦК КПСС принял решение о коренной реорганизации системы контроля в стране, положив в ее основу ленинскую идею о соединении партийного и государственного контроля, создании системы единого всеохватывающего, постоянно действующего контроля с участием в нем широких масс коммунистов и всех трудящихся. В. И. Ленин видел в гибком соединении советского с партийным залог успешной работы, источник чрезвычайной силы нашей политики.

Исходя из этого, ЦК КПСС, Президиум Верховного Совета СССР, Совет Министров СССР образовали единый орган — Комитет партийно-государственного контроля ЦК КПСС и Совета Министров СССР (КПГК).

Главное в деятельности Комитета партийно-государственного контроля ЦК КПСС и Совета Министров СССР и его органов на местах — оказание помощи партии и государству в выполнении Программы КПСС, организации систематической проверки фактического исполнения директив партии и правительства, в дальнейшем совершенствовании руководства коммунистическим строительством, борьбе за всемерный подъем социалистической экономики, в соблюдении партийной и государственной дисциплины и социалистической законности.

Органы партийно-государственного контроля должны глубоко просматривать все наше социалистическое хозяйство, быть хорошо осведомлены о положении дел и давать правильную, объективную оценку хода выполнения постановлений партии и правительства.

Задачи органов контроля — неуклонно руководствоваться в работе указанием В. И. Ленина: «Проверять людей и проверять фактическое исполнение дела — в этом, еще раз в этом, только в этом теперь гвоздь всей работы, всей политики».

Решающими условиями успешной деятельности органов партийно-государственного контроля являются: самое активное и широкое привлечение к делу контроля как коммунистов, так и беспартийных масс, женщин, молодежи; широкая гласность в работе, осуществляемая через собрания трудящихся, печать, радио, телевидение, кино; внимательное отношение к письмам и жалобам, сигналам и предложениям советских людей.

Органы партийно-государственного контроля выступают практическими организаторами массового народного контроля, самого демократического, подобно которому не знает ни одно капиталистическое государство, где трудящиеся полностью лишены этого права.

Комитеты партийно-государственного контроля, являясь органами партии и правительства, не только проверяют и наказывают, но, главное, предотвращают ошибки и возможность всяких злоупотреблений, помогают ЦК КПСС и Совету Министров СССР воспитывать и предупреждать кадры от недостатков и промахов в работе, нацеливать их на успешное решение хозяйственно-политических задач.

Комитеты партийно-государственного контроля, вся огромная армия их активистов должны строить свою работу таким образом, чтобы бюрократы и волокитчики, тунеядцы, взяточники, воры, спекулянты и очковтиратели чувствовали неотвратимость наказания, трепетали перед великой силой советской общественности.

Органы партийно-государственного контроля должны активно поддерживать, поощрять и развивать все новое, передовое, прогрессивное, что возникает во всех областях нашей жизни, решительно и настойчиво добиваться устранения вскрытых недостатков, принимать действенные меры к тому, чтобы в результате проверок улучшалось положение дел, обеспечивалось безусловное выполнение директив партии и правительства.

Возлагаемые на органы партийно-государственного контроля задачи не снимают с партийных, советских и хозяйственных организаций ответственности за проверку исполнения решений партии и правительства. Наоборот, необходимо поднять ответственность партийных, советских, хозяйственных, плановых и других органов, всего партийного и государственного аппарата сверху донизу за организацию неукоснительного исполнения директив партии и правительства.

## II.

1. Комитет партийно-государственного контроля ЦК КПСС и Совета Министров СССР, являясь союзно-республиканским органом, образуется в составе Председателя Комитета, заместителей Председателя и членов Комитета — руководящих работников Комитета и местных комитетов партийно-государственного контроля, представителей профсоюзов, комсомола, печати, рабочих, колхозников и интеллигенции, пользующихся всеобщим доверием.

Комитет утверждается ЦК КПСС и Советом Министров СССР, а ответственные работники аппарата Комитета — ЦК КПСС.

Всю свою деятельность Комитет партийно-государственного контроля осуществляет под непосредственным руководством ЦК КПСС и Совета Министров СССР и подотчетен им.

2. Республиканские, краевые и областные комитеты партийно-государственного контроля являются органами ЦК компартий и Советов Министров союзных республик, крайкомов, обкомов партии и исполкомов краевых, областных Советов депутатов трудящихся.

В состав республиканских, краевых и областных комитетов партийно-государственного контроля входят руководящие работники этих комитетов, представители нижестоящих органов контроля, профсоюзных, комсомольских организаций, печати, авторитетные товарищи из числа рабочих, колхозников и интеллигенции.

В краях и областях, где созданы два самостоятельных крайкома и обкома партии и два краевых и областных Совета депутатов трудящихся, образуются два комитета партийно-государственного контроля.

Республиканские, краевые и областные комитеты партийно-государственного контроля утверждаются на пленумах соответствующих партийных комитетов. Председатели республиканских, краевых и областных комитетов партийно-государственного контроля и их заместители по представлению Комитета партийно-государственного контроля ЦК КПСС и Совета Министров СССР утверждаются ЦК КПСС и Советом Министров СССР.

Комитет партийно-государственного контроля Бюро ЦК КПСС по РСФСР и Совета Министров РСФСР утверждается ЦК КПСС.

3. Городские, районные комитеты партийно-государственного контроля и комитеты партийно-государственного контроля по производственным колхозно-совхозным управлениям и промышленным зонам являются органами республиканских, краевых и областных комитетов партийно-государственного контроля. Состав указанных комитетов утверждается на пленумах соответствующих партийных комитетов. В комитеты входят представители профсоюзных, комсомольских и других общественных организаций, печати, авторитетные товарищи из числа рабочих, колхозников и интеллигенции.

Председатели этих комитетов утверждаются вышестоящими партийными и контрольными органами и являются уполномоченными республиканских, краевых и областных комитетов партийно-государственного контроля.

4. На предприятиях, стройках, в колхозах, совхозах, учреждениях, при домоуправлениях образуются группы содействия комитетам партийно-государственного контроля путем делегирования в них представителей от партийных, профсоюзных, комсомольских и других общественных организаций, избираемых на собраниях этих организаций, а также на общих собраниях колхозников, жильцов домоуправления. В группы содействия должны выдвигаться наиболее активные и авторитетные товарищи, как коммунисты, так и беспартийные рабочие,

колхозники, специалисты, служащие, ученые, деятели литературы и искусства, пенсионеры, домашние хозяйки. В наиболее крупных группах содействия может избираться бюро группы.

Председатели групп содействия и их заместители избираются на общем собрании членов группы и утверждаются партийным комитетом или бюро первичной парторганизации и вышестоящим органом партийно-государственного контроля.

В цехах, отделениях, на участках, в бригадах предприятий, строек, колхозов и совхозов образуются группы или посты содействия партийно-государственному контролю из представителей, делегированных в их состав от партийных, профсоюзных, комсомольских организаций и собраний колхозников.

Группы содействия работают под руководством партийных организаций и соответствующих местных органов партийно-государственного контроля и являются организующими центрами, вокруг которых объединяется весь общественный контроль.

Группам содействия предоставляется широкая возможность постановки вопросов перед администрацией, партийными, профсоюзными, комсомольскими организациями и комитетами партийно-государственного контроля об устранении вскрытых ими недостатков и привлечение виновных к ответственности. Предложения групп содействия рассматриваются руководителями предприятий, строек, колхозов, совхозов и учреждений, первичными партийными, профсоюзными и комсомольскими организациями.

Группы содействия периодически делают сообщения о проводимой ими работе на партийных, профсоюзных, комсомольских собраниях и собраниях трудящихся.

5. Комитет партийно-государственного контроля ЦК КПСС и Совета Министров СССР и его органы непосредственно и в необходимых случаях совместно с отделами ЦК КПСС, аппаратом Совета Министров СССР, местными партийными комитетами, партийными и советскими организациями:

а) проводят проверку фактического исполнения министерствами, государственными комитетами, ведомствами, организациями, предприятиями, стройками, колхозами, совхозами и учреждениями директив партии и правительства;

б) контролируют выполнение народнохозяйственных планов, выявляют внутренние резервы и неиспользованные возможности для расширения производства в промышленности и сельском хозяйстве, для улучшения качества продукции, снижения ее себестоимости и повышения производительности труда; ведут борьбу за строжайший режим экономии, за правильное и наиболее целесообразное расходование средств и материальных ценностей;

в) оказывают помощь партии в улучшении работы государственного и административно-управленческого аппарата, дальнейшем его удешевлении и совершенствовании;

г) решительно пресекают нарушения партийной и государственной дисциплины, проявления местничества, ведомственного подхода к делу, очковтирательство, приписки, бесхозяйственность и расточительство;

д) ведут беспощадную борьбу с бюрократизмом и волокитой, взяточничеством, спекуляцией, злоупотреблениями служебным положением, с любыми посягательствами на социалистическую собственность; осуществляют контроль за мерой труда и мерой потребления, за соблюдением социалистического принципа: «кто не работает, тот не ест»; выступают против любых других действий, наносящих вред коммунистическому строительству;

е) на основе обобщений результатов проверок выполнения директив партии и правительства Комитет партийно-государственного контроля ЦК КПСС и Совета Министров СССР ставит перед ЦК КПСС и Советом Министров СССР вопросы, имеющие общепартийное и общегосударственное значение.

6. Комитет партийно-государственного контроля ЦК КПСС и Совета Министров СССР и его органы на местах имеют право:

а) давать соответственно руководителям министерств, государственных комитетов, ведомств, организаций, предприятий, строек, колхозов и учреждений указания об устранении недостатков и нарушений в выполнении постановлений партии и правительства. Руководители советских и хозяйственных организаций, предприятий, строек, колхозов, учреждений обязаны безотлагательно устранять вскрытые комитетами партийно-государственного контроля нарушения и недостатки и сообщать о результатах соответствующим органам партийно-государственного контроля;

б) заслушивать доклады, требовать объяснения, а также необходимые документы и материалы от руководителей, плохо выполняющих постановления и указания партии и правительства, допускающих бюрократизм и волокиту; налагать взыскания на лиц, виновных в представлении неправильных, ложных сведений и заключений;

в) рекомендовать соответствующим органам и организациям заслушивать отчеты руководителей на исполкомах и сессиях Советов депутатов трудящихся, коллегиях министерств, государственных комитетов и ведомств, заседаниях партийных комитетов, на общих собраниях рабочих, колхозников и служащих по вопросам, связанным с устранением недостатков в выполнении постановлений партии и правительства;

г) приостанавливать незаконные, могущие нанести ущерб интересам государства распоряжения и действия организаций, учреждений и должностных лиц;

д) устанавливать лицам, виновным в неудовлетворительном выполнении решений партии и правительства, сроки для исправления; передавать в необходимых случаях дела на рассмотрение товарищеских судов; производить денежные начеты на должностных лиц, при-

чинивших материальный ущерб государству, кооперативным и общественным организациям;

е) привлекать виновных к ответственности, налагать дисциплинарные взыскания, понижать в должности, отстранять от занимаемых постов, направлять материалы о злоупотреблениях и иных преступных действиях в органы прокуратуры для привлечения виновных к уголовной ответственности.

Органы партийно-государственного контроля обязаны умело пользоваться предоставленными им правами, не перехлестывать в применении мер взыскания, но и не щадить тех лиц, которые своими действиями наносят ущерб делу коммунистического строительства.

7. Комитеты партийно-государственного контроля сверху донизу наряду со штатным аппаратом создают внештатные отделы, постоянные и временные общественные комиссии, имеют внештатных инспекторов и контролеров, привлекаемых к работе органов партийно-государственного контроля по рекомендациям партийных, советских и общественных организаций.

Органы партийно-государственного контроля могут привлекать к проверкам, обследованиям и ревизиям работников аппарата партийных, советских, хозяйственных органов, предприятий,строек, колхозов, совхозов, учреждений, членов ревизионных комиссий и контрольно-ревизионный аппарат министерств, государственных комитетов и ведомств.

Республиканские, краевые и областные комитеты партийно-государственного контроля привлекают для выполнения заданий внештатных работников, как правило, в общественном порядке, а в необходимых случаях (на основании специальной инструкции, утверждаемой Советом Министров СССР) — с освобождением от основной работы на производстве или в учреждении сроком до двух недель в год и с сохранением среднемесячной заработной платы по месту работы.

Органы партийно-государственного контроля воспитывают своих штатных и внештатных работников, членов групп и постов содействия комитетам партийно-государственного контроля в духе подлинно ленинских качеств и черт характера, высокой ответственности перед партией и государством за выполнение своих почетных обязанностей.

8. В целях широкой гласности своей работы органы партийно-государственного контроля активно используют печать, кино, радио и телевидение; систематически публикуют результаты проверок и принятых по ним мер; привлекают к делу контроля рабочих и сельских корреспондентов, журналистов, писателей, поэтов, художников.

9. Комитет партийно-государственного контроля ЦК КПСС и Совета Министров СССР осуществляет контроль в Вооруженных Силах СССР на основании настоящего Положения и специальной Инструкции, утверждаемой ЦК КПСС.



## Reamatupalaf

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus.  
1 trükipoogen. Tellimuse nr. 127.

ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

Издатель: Управление Делами Совета Министров Эстонской ССР.  
1 печ. лист. Заказ № 127.

Типография Управления Делами СМ ЭССР, Таллин.

MB-01630.

63-2172

Тираж<sup>v</sup> - 2200